

राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान योजनेसाठी अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (SCP) आणि आदिवासी घटक कार्यक्रम (TSP) अंतर्गत MMER (Management, Monitoring Evaluation and Research) MH-६६९ व Erstwhile MDC साठी MH-६६८ या नवीन SLS करीता RBI मध्ये खाते उघडण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण- २०२५/ई- १३०१६८५/विशि-३,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक: १० नोव्हेंबर, २०२५.

- संदर्भ:**
- १ उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. केंपुयो-२०२१/प्र.क्र.४४/साशि-१, दि.१९.०७.२०२१
 - २ केंद्र सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली यांचे कार्यालयीन ज्ञापन No. F.No.१ (२७)/PFMS/२०२०, dated १३.०७.२०२३
 - ३ केंद्र सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली यांचे कार्यालयीन ज्ञापन No. F.No.१ (२७)/PFMS/२०२०, dated २१.०५.२०२४
 - ४ वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक-संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा प्रशा-४, दि. ११ ऑक्टोबर, २०२४
 - ५ वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा प्रशा-४, दि. १० ऑक्टोबर, २०२४
 - ६ वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा प्रशा-४, दि. २३ एप्रिल, २०२५
 - ७ वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा प्रशा-४, दि. ३० जुलै, २०२५
 - ८ उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन ज्ञापन क्र. संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.७०/विशि-३, दि. १० जून, २०२५
 - ९ उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन ज्ञापन क्र. संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.६९/विशि-३, दि. १० जून, २०२५
 - १० उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन ज्ञापन क्र. संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.६७/विशि-३, दि. १३ जून, २०२५
 - ११ उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२५/ई-१२६३३६०/विशि-३, दि. २२ ऑगस्ट, २०२५

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र राज्यामध्ये एसएनए-स्पर्श [SNA SPARSH समायोचित प्रणाली एकीकृत शीघ्र हस्तांतरण (Real Time System of Integrated Quick Transfers)] कार्यपद्धतीद्वारे फक्त केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या अंमलबजावणीसाठी निधी भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या ई-कुबेर प्रणालीच्या माध्यमातून वेळेवर (Just-in-Time) संवितरीत करण्याच्या मुख्य प्रयोजनार्थ महाराष्ट्र राज्य सायबर

कोषागार (Maharashtra State Cyber Treasury) या कार्यालयाची स्थापना करण्यास संदर्भ क्र. ६ येथील शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

२. SNA-SPARSH राज्यामध्ये राबवितांना या विभागाकडून राबविण्यात येणा-या राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (रुसा) या केंद्र पुरस्कृत योजनेचा प्रायोगिक तत्वावर समावेश करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार सदर योजनेसाठी RBI मध्ये खाते तयार करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे संदर्भ क्र. १ अन्वये राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (रुसा), मुंबई यांना Single Nodal Agency (SNA) घोषित करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र. ७ मधील शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार प्रकल्प संचालनालय, राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (रुसा) या संचालनालयातील केंद्र पुरस्कृत योजनांची देयके सायबर कोषागारातून (Treasury Code ८१०१) आहरित करण्यासाठी संदर्भ क्र. १२ येथील शासन निर्णयान्वये आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात आले आहेत.

केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी एसएनए-स्पर्श कार्यपद्धतीद्वारे संवितरीत करण्यासाठी पूर्वावश्यकता म्हणून केंद्र सरकारच्या संदर्भ क्र. २ येथील कार्यालयीन ज्ञापनामधील परिच्छेद ३ मधील अनुक्रमांक (i) अन्वये देण्यात आलेल्या सूचनेस अनुसरून, संबंधित प्रशासकीय विभागांनी केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत प्रत्येक राज्य संलग्नित योजना निहाय भारतीय रिझर्व्ह बँक येथे स्वतंत्र आहरण खाते (Drawing Account) उघडणे आवश्यक आहे.

३. राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान रुसा या योजनेसाठी केंद्रशासनाकडून प्राप्त होणारा निधी हा सर्वसाधारण घटक, अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (SCP) आणि आदिवासी घटक कार्यक्रम (TSP) याप्रमाणे प्राप्त होतो. या योजनेसाठी सर्वसाधारण घटकासाठी केंद्र व राज्य हिस्सासाठीचे लेखीशीर्ष व SLS उपलब्ध होते. SNA-SPARSH या निधी वितरण प्रणालीनुसार ज्या ज्या घटकांतर्गत केंद्र शासनाकडून प्राप्त होणारा निधी त्या त्या घटकांतर्गत लेखाशीर्षाखाली खर्च होणे क्रमप्राप्त आहे. त्यामुळे, राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान योजनेसाठी अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (SCP) आणि आदिवासी घटक कार्यक्रम (TSP) अंतर्गत केंद्र हिस्सासाठी व राज्य हिस्सासाठी शासन ज्ञापन क्र. ९, १० व ११ अन्वये लेखाशीर्ष नव्याने उपलब्ध करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे MMER (Management, Monitoring Evaluation and Research) MH-६६९ व Erstwhile MDC या घटकांसाठी MH-६६८ असे SLS प्राप्त करण्यात आले आहेत. सदर नवीन SLS करीता भारतीय रिझर्व्ह बँकेत राज्य संलग्नित योजना निहाय आहरण खाते (Drawing Account) उघडण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान योजनेसाठी अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रम (SCP) आणि आदिवासी घटक कार्यक्रम (TSP) अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या केंद्र पुरस्कृत योजनेचा निधी वेळेवर (Just-in-Time) वितरीत करण्याकरीता, एसएनए-स्पर्श (SNA SPARSH) [समायोचित प्रणाली एकीकृत शीघ्र हस्तांतरण (Real Time System of Integrated Quick Transfers)] या पर्यायी

निधी प्रवाह कार्यपद्धतीची अंमलबजावणी करण्यासाठी, भारतीय रिझर्व्ह बँकेत पुढील केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत कार्यरत राज्य संलग्नित योजनानिहाय (SLS) आहरण खाते (Drawing Account) उघडण्यास मान्यता देण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	योजना	राज्य संलग्नित योजना सांकेतांक	केंद्र हिस्सा	आहरण व संवितरण अधिकारी (DDO)	एकल समन्वय यंत्रणा (SNA)
१	व्यवस्थापन, संनियंत्रण, मुल्यांकन व संशोधन MMER (Management, Monitoring Evaluation and Research) (केंद्र हिस्सा) (अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती घटक)	MMER as MH669	१००%	राज्य प्रकल्प उपसंचालक (वित्त) राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान, (रुसा), मुंबई	राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान, (रुसा), मुंबई
२	पूर्वीचे मॉडल डिग्री कॉलेज Erstwhile MDC (अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती घटक) (केंद्र हिस्सा १/३ व राज्य हिस्सा २/३)	Erstwhile MDC as MH668	१/३	राज्य प्रकल्प उपसंचालक (वित्त) राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान, (रुसा), मुंबई	राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान, (रुसा), मुंबई

२. वित्त विभागाने संदर्भ क्र. (०७) येथील शासन निर्णयान्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार उक्त नमूद केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गत कार्यरत राज्य संलग्नित योजनानिहाय (SLS) भारतीय रिझर्व्ह बँकेत आहरण खाते (Drawing Account) उघडण्याबाबत संबंधित एकल समन्वय यंत्रणा (SNAs) आणि आहरण व संवितरण अधिकारी (DDOs) यांनी आवश्यक ती कार्यवाही त्वरेने पूर्ण करावी.

३. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क्र.८९/२०२५ कोषा प्रशा-४, दि. १४.१०.२०२५, अनौपचारिक संदर्भ क्र. ९८२/व्यय-१४, व महालेखापाल यांच्या कार्यालयाने अनौपचारिक संदर्भ क्र. ख.वि/चा-१/उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग/यूओआर-२१२/२०२५-२६/१५०१, दि. ३०.१०.२०२५ अन्वये दर्शविलेल्या सहमतीस अनुलक्षून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून, त्याचा सांकेतांक २०२५१११०१३०३५७५००८ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरी करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रताप पां. लुबाळ)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति :

१. मा. राज्यपाल तथा कुलपती यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री, यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उपमुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. राज्य प्रकल्प सहसंचालक, राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान, (रुसा), मुंबई.
९. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
१०. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
११. महालेखापाल, (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/ नागपूर.
१२. व्यवस्थापक, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, मुंबई
१३. राज्य प्रकल्प उपसंचालक (वित्त) राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान, (रुसा), मुंबई.
१४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१५. वित्त विभाग, कार्यासन व्यय-१४/कोषा प्रशा-४/कोषा प्रशा-५, मंत्रालय, मुंबई.
१६. अवर सचिव (अर्थसंकल्प कक्ष), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१७. निवड नस्ती (विशि-३).